

A TÖRVÉNYESSEGI FELÜGYELETI ELJÁRÁS.

Dr. Bakos-Kovács Kitti

TÁRSASÁGI JOG I.

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

DR. BAKOS-KOVÁCS KITTI PH.D.

EGYETEMI ADJUNKTUS

Olvásólecke

Időtartás: 20 perc

1. A törvényességi felügyeleti eljárás fogalma, jellemzői.
2. A törvényességi felügyeleti eljárás fajtái.
3. A törvényességi felügyeleti eljárás alanyai.
4. A törvényességi felügyeleti eljárásra okot adó körülmények.
5. A törvényességi felügyeleti eljárás megindításának módja.
6. A törvényességi felügyeleti eljárás megindításának határideje.

1. A törvényességi felügyeleti eljárás fogalma, jellemzői.

1.1 A törvényességi felügyeleti eljárás anyagi jogi gyökerei

A 30/1994. (V. 20.) AB határozat kifejtette, hogy a törvényességi felügyelettel az állam azt biztosítja, hogy az érintett jogalanyok jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése, valamint működésük során a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően járjanak el. „A jogalkotó azzal, hogy a jogalanyok meghatározott eljárásait a törvényességi felügyelet hatálya alá rendelte, a jogalanyok magánjogi viszonyait a közérdek adott viszonyokban való fontosságára tekintettel és érvényre juttatása érdekében közjogilag is relevánssá változtatta.”

A **jogi személyek** esetében az **általános törvényességi felügyeleti eljárás gyökerei**, illetve a **jogkör gyakorlására adott felhatalmazás a Ptk. 3:34. §-ában találhatóak meg**, amely jogszabályhely a törvényességi felügyeleti jogkör gyakorlásának *garanciális kereteit* is megadja:

a) A jogi személyek, mint magánjogi viszonyok által meghatározott szervezetek feletti általános törvényességi felügyeletet a *jogi személyt nyilvántartó bíróság* látja el. A cégjegyzékbe bejegyzett jogi személyek tekintetében a jogalkotó a cégnyilvántartást vezető **cégbíróságot** ruházta fel a törvényességi felügyeleti jogkör gyakorlásával. A Ptk-ban szabályozott jogi személyek közül ide kell sorolni a gazdasági társaságokat, a szövetkezetet, valamint az egyesülést, de a Ptk. 3:34. §-a irányadó nem a Polgári Törvénykönyvben szabályozott jogi személyek esetében is. Ha valamely cégforma nem minősül jogi személynek, a cégbíróság törvényességi felügyeleti jogköre a jogi személyiséggel nem rendelkező, a cégjegyzékbe bejegyzett vagy bejegyzést kérő cégre is kiterjed a Ctv. hatályát megállapító jogszabályi rendelkezések alapján (pl. egyéni cég, külföldi vállalkozás magyarországi kereskedelmi képviselője).

b) A törvényességi felügyeleti eljárás – az eljárás célját tekintve – **nem az anyagi jogi igények érvényesítését segíti elő**. Az anyagi jogi igények érvényesítését, valamint a jogalanyok felett gyakorolt törvényességi felügyeleti eljárás útjának lehetőségét a Ctv. normaszövege is **elválasztja** akkor, amikor úgy rendelkezik, hogy a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatására *nincsen lehetőség* abban az esetben, ha a kérelemben foglalt igény *polgári perben* (ide sorolva a Ctv. 65-70. §§-aiban szabályozott eljárásokat) *vagy közigazgatási eljárásban érvényesíthető*.¹

c) A törvényességi felügyelet *nem irányulhat a jogi személy döntéseinek gazdaságossági, célszerűségi szempontból való felülvizsgálatára*. A cégbíróság tehát nem vizsgálhatja felül a jogi személy döntését pénzügyi szempontból, nem foglalhat állást valamely döntés gazdasági következményeivel, a befektetések kockázatával összefüggésben. Eljárása során csak **a jogi személy döntéseinek jogsabályoknak való megfelelését vizsgálhatja**.

d) A cégbíróság a megindult törvényességi felügyeleti eljárást *mindaddig* köteles folytatni, amíg a cég *törvényes működést helyre nem állította*; ennek elérése érdekében **a jogsértés súlyához igazodó törvényességi felügyeleti intézkedés** alkalmazására jogosult. Valamely törvényességi felügyeleti intézkedést a cégbíróság *ismételten* is alkalmazhat. Amennyiben a törvényes működés helyreállítására *nem kerül sor*, akkor a cégbíróság a **cég megszűntnek nyilvánításáról határoz**.

1.2 A törvényességi felügyeleti eljárás eljárásjogi jellemzői

A törvényességi felügyeleti eljárás hivatalból vagy kérelemre induló, a cégbíróság hatáskörébe tartozó nemperes eljárás, melynek a Ctv. 72. § (1) bekezdése alapján célja, hogy **a cégnyilvántartás közhitelességének biztosítása érdekében a cégbíróság intézkedéseivel a cég törvényes működését kikényszerítse** végső soron azáltal, hogy a cég megszűntnek nyilvánításáról határoz. Az eljárás keretében a cégbíróság jogosult valamely cégjegyzéki adatnak a cégnyilvántartásba való bejegyzésére, illetve törlésére.

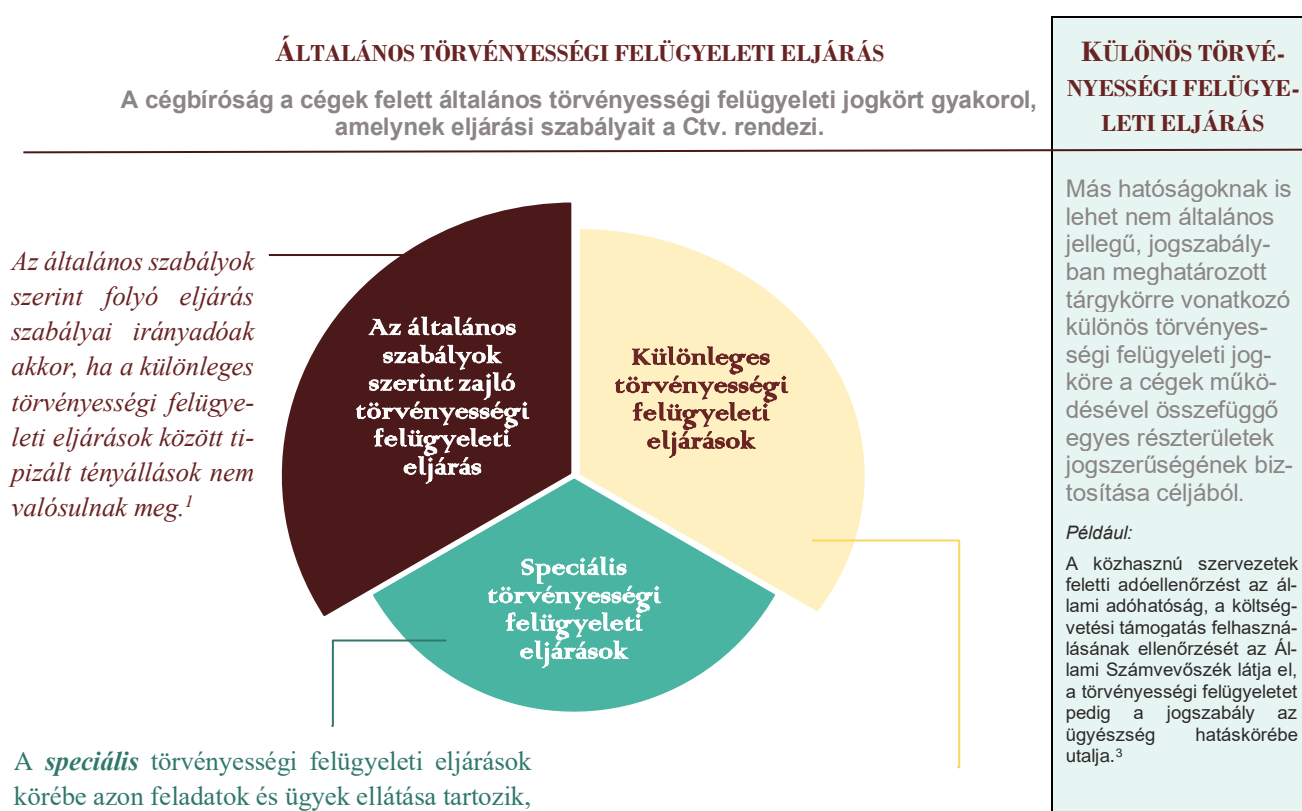
A fenti cél a cégnyilvántartás közhitelességének biztosításán túlmenően hivatott szolgálni azt is, hogy a **cég jogszerű működésének a helyreállítására teremtsen lehetőséget** úgy, hogy a cégbíróság a jogsértés súlyához igazodó intézkedések alkalmazásával ésszerű határidőn belül érje el a törvénytörtő állapot megszüntetését. Emellett kiemelt érdek fűződik ahhoz, hogy a cégnyilvánosság elvének megfelelően a **cégnyilvántartás** – az abban bejegyzett adatokat tekintve – **naprakész, valós és törvényes adatokat tartalmazzon**.

A törvényességi felügyeleti eljárás *polgári nemperes eljárás*, amely a kérelemre induló törvényességi felügyeleti eljárás esetén kontradiktórius jellegű. A kérelem benyújtására, az eljárás megindítására és lebonyolítására, valamint a cégbíróság által alkalmazható törvényességi felügyeleti intézkedésekre vonatkozó szabályokat a **Ctv.** adja meg. A Ctv. által nem szabályozott kérdésekben a **2016. évi CXXX. törvény (Pp.)** szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiából eredő eltérésekkel kell alkalmazni, továbbá figyelembe kell venni a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes nemperes eljárásokról szóló **2017. évi CXVIII. törvény (Bpnp.)** a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit is.

A cégjegyzékbe bejegyzett cégformák esetében a Ctv. törvényességi felügyeletre vonatkozó rendelkezései abban az esetben is irányadók, ha az adott cégre vonatkozó anyagi jogi szabály a törvényességi felügyelet jogintézményéről nem rendelkezik. Ebből fakadóan a törvényességi felügyeleti eljárás megindítása előtt, valamint annak lebonyolítása során *szükséges* ezzel összefüggésben az adott *cégformára vonatkozó anyagi jogi szabályokat* megállapító jogszabály előírásaira *kitekinteni*.

A törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem benyújtható jogi képviselő nélkül eljáró magánszemély részéről választása szerint **papír alapon**, más esetekben viszont a kérelem benyújtása **elektronikusan** történik. A Pp. *elektronikus kapcsolattartásra* vonatkozó rendelkezései a törvényességi felügyeleti eljárásban is megfelelően irányadók. A törvényességi felügyeleti eljárásban *jogi képviselet* elsőfokon *nem kötelező*. Az eljárás *illetékköteles* processzus.

2. A törvényességi felügyeleti eljárás fajtái.²

Különleges törvényességi felügyeleti eljárás tekintetében valamely jogsértő működéssel összefüggésben emel ki a Ctv. **egy sajátos jogi helyzetet**, amely törvénysértő állapot megszüntetéséhez az általános szabályoktól eltérő **speciális eljárási rendelkezéseket** fűz.

IDE TARTOZIK:

- a cég működésének felfüggesztése
- más hatóság eljárásának kezdeményezése
- a cégjegyzékbe bejegyzett személynek a céggel kapcsolatos jogviszony törlésére irányuló kérelem
- az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás
- adószámtörléssel érintett cégek megszüntetnek nyilvánítására irányuló eljárás

3. A törvényességi felügyeleti eljárás alanyai.

Hivatalból indult törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésére jogosult más bíróság.

Az eljárást kezdeményező más bíróság **nem fél**, és nem kérelmezői pozícióban jelenik meg az eljárásban. A törvényességi felügyeleti eljárás megindításáról és befejezéséről a cégbíróság köteles értesíteni az eljárást kezdeményező bíróságot.

KÉRELMEZŐ

a kérelemre induló törvényességi felügyeleti eljárásban⁴

Ügyész

Az ügyészt a jogsértés észlelése esetén az eljárás kezdeményezésének joga az általa ellátott, jogszabályban meghatározott **tevékenységi körén kívül is megilleti** azzal, hogy akadályt gördít a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása elé az, ha az ügyész a törvényesség biztosítása érdekében jogszabály rendelkezése folytán **perindításra** jogosult.

Például: az ügyész nem kezdeményezhet törvényességi felügyeleti eljárást a cégalapítás érvénytelensége tárgyában, hiszen a Ctv. 69. § (1) bekezdése alapján perindítási joggal rendelkezik.

Hatóság, közigazgatási szerv, kamara

A cég tevékenységének ellenőrzésére jogosult hatóság vagy közigazgatási szerv **csak feladatainak ellátásával összefüggésben** felmerült, tudomására jutott jogsértés esetén kezdeményezheti a törvényességi felügyeleti eljárás megindítását akkor, ha **saját hatáskörében eljárva a jogsértést nem tudja orvosolni**, tehát a cég törvényes működését a cégbíróság közreműködése nélkül nem tudja kikényszeríteni.

A területileg illetékes gazdasági, illetve szakmai **kamarát** szintén jogszabályban meghatározott **feladatellátásával összefüggésben** illeti meg az eljárás kezdeményezésének joga olyan cégek esetében, amelyek **szék-helye** az eljárást kezdeményező gazdasági, illetve szakmai **kamara illetékeségi területére esik**. A kamara által megindított törvényességi felügyeleti eljárás esetében is feltétel, hogy a kamara **saját hatáskörben** eljárva **nem tudja** a cég jogszerű működését elérni.

Mind a hatóság, közigazgatási szervek, mind pedig a kamara eljárást kezdeményezési jogának gyakorlása elé **akadályt gördít**, ha az érintett trágykörben **pert indíthatnak** a jogsértés ki-küszöbölése, az igény érvényesítése tárgyában.

Jogi érdekelt

A törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésére azok a jogalanyok is jogosultak, akiknek az eljárás lefolytatásához **jogi érdekük fűződik és ezen jogi érdek fennállást valószínűsítik**. A jogi érdek fennállása megállapítható, ha az eljárást kezdeményező jogalany az eljárás lefolytatásának eredményeképpen valamely kötelezettségektől szabadul, jogokat szerez vagy a döntés az életviszonyaira más módon kihatással van. A jogi érdekeltiség fennállását igazolni kell; a kialakult bírói gyakorlat alapján a cég tagja, munkavállalója, szervezeti képviselője, felügyelőbizottsági tagja, könyvvizsgálója esetén a jogi érdeket valószínűsíteni kell. A felügyelőbizottság, mint testület, nem jogosult törvényességi felügyeleti eljárást kezdeményezni, ugyanakkor egy vagy több felügyelőbizottsági tag kezdeményezheti a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását. Amennyiben a kérelmező az eljárás lefolytatásához fűződő jogi érdekét nem valószínűsíti, akkor a kérelmet vissza kell utasítani.

Nem minősül félnek a bejelentő, ha a cégbíróság megállapítja, hogy a kérelmező tekintetében a törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezésére vonatkozó jogosultság nem állapítható meg, de a cégbíróság a kérelemben foglalt adatok alapján a törvényességi felügyeleti eljárást hivatalból indítja meg.

CÉG

A törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelmet a céggel szemben kell benyújtani.

A cégbíróság törvényességi felügyeleti hatásköre a cégjegyzékbe **bejegyzett vagy bejegyzésüket kérő cégek** felett áll fenn. A cégbíróság által gyakorolt törvényességi felügyeleti jogkör nem terjed ki cégeknek nem minősülő jogalanyokra.

A cégbíróságot a cégek feletti törvényességi felügyeleti hatáskör a cégbejegyzési kérelem benyújtásától illeti meg. A törvény **kizárja** a törvényességi felügyeleti eljárás megindítását, ha a cég **felszámolási vagy kényszertörlési eljárás alatt áll**, nem érvényesül azonban ilyen jellegű tilalom a végelszámolási eljárás tekintetében. A cégnyilvántartásból jogerősen **törölt céggel szemben** törvényességi felügyeleti eljárás **nem folytatható**.⁵

Kivételes esetben a törvényességi felügyeleti jog gyakorlása nem csak cégekkel szemben áll fenn, hanem **a cég tagjával**, függetlenül attól, hogy a tag természetes személy, jogi személy vagy cégjogi szempontból cégnek minősülő jogalany-e.

Például: ha a társaságban a minősített befolyást szerző tag, részvényes elmulasztja, vagy nem a törvényben meghatározott időn belül tesz eleget a Ptk. 3:324. § (1) bekezdésében meghatározott bejelentési kötelezettségének, akkor a befolyásszerzővel szemben a cégbíróság törvényességi felügyeleti intézkedést alkalmazhat.

4. A törvényességi felügyeleti eljárásra okot adó körülmények.

A törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásának Ctv-ben meghatározott esetei az alábbiak:⁶

Ctv. 74. § (1) bekezdés

- a) A létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a cégjegyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést megelőzően már fennálló ok folytán törvénytört.
- b) A cégjegyzékbe bejegyzett adat a bejegyzést követően keletkezett ok miatt törvénytört.
- c) A létesítő okirat vagy annak módosítása, illetve a cégjegyzék nem tartalmazza azt, amit a cégre vonatkozó jogszabályok kötelezően előírnak.
- d) A cég a működése során nem tartja be a szervezetére és működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, illetve a létesítő okiratában foglaltakat.
- e) Törvény a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását kötelezővé teszi.

a) A törvénysértésnek **már a bejegyzést megelőzően fenn kell állnia**. Ide sorolható az az eset, ha a cégbíróságnak már a bejegyzési eljárás során észlelnie kellett volna, hogy a létesítő okirat, vagy annak módosítása, vagy valamely cégjegyzéki adat törvénysértő. A Ctv. 74. § (1) bekezdésének a) pontja alapján törvénysértő tartalmú **létesítő okirat, a létesítő okirat módosítása, valamint cégjegyzéki adat** (nem feltétlen kell, hogy a létesítő okirattal összefüggésben álljon) képezheti az eljárás tárgyát. Az egységes szerkezetű létesítő okirat technikai okiratnak tekintendő, önmagában joghatások nem fűződnek hozzá. Ezért amennyiben a változásbejegyzési eljárás során a cégbíróság nem észlelte annak tartalmi hibáit, utóbb erre hivatkozva nincs helye a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárás megindításának, és a céggel szemben törvényességi felügyeleti intézkedés alkalmazásának.⁷

b) A cégbíróság törvényességi felügyeleti jogköre fennáll akkor is, ha **a bejegyzésekor a cégjegyzéki adat jogszerű volt, de utóbb az adott adat törvénysértővé vált**. A rendelkezés hatálya valamely cégnyilvántartásba bejegyzett adatra terjed ki akként, hogy utóbb beállt körülmény folytán a cégjegyzéki adat jogsértővé vált, jogsértő tartalommal bír, az alapul szolgáló jogviszony utóbb bekövetkezett fogyatékosága okán alakult ki a törvénysértés vagy a cégjegyzéki adat tartalma már nem felel meg a valóságnak. A céget ezekben az esetekben terheli a **változások bejelentésére irányuló kötelezettség**. Amennyiben ennek *nem tesz eleget*, akkor törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatásának helye van.

Például: A vezető tisztségviselővel szemben a bejegyzést követően következett be összeférhetlenségi ok következett be; ebben az esetben az a cégjegyzéki adat alapjául szolgáló jogviszony jogi hibája okán válik törvénysértővé a cégjegyzéki adat. A cég határozott időre szerzett jogot székhelye, telephelye, fióktelepe használatára és ennek időtartama letelt, a használat joga meghosszabbításra nem került; ebben az esetben a cégjegyzék tartalma már nem felel meg a valóságnak, hiszen a cég nem jogosult már a székhelyül szolgáló ingatlan jogszerű használatára.

c) A cégbíróság akkor jár el törvényességi felügyeleti jogkörében, ha **a létesítő okirat, annak módosítása hiányos tartalmú**, azaz nem szabályoz valamely kérdést vagy nem tartalmaz olyan adatot, amelyet *jogszabály kötelező rendelkezése folytán rendeznie vagy tartalmaznia kellene*. Valamely jogszabály kötelező rendelkezése folytán a cégnyilvántartásban kötelezően feltüntetésre került **cégjegyzéki adat hiányos volta** is megalapozza a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását, továbbá a cég cégjegyzékében *nem található meg olyan cégjegyzéki adat*, amelynek ott kötelezően szerepelnie kellene. Az eljárás lefolytatásához nem szükséges, hogy a létesítő okirat tartalmának hiányossága egyben cégjegyzéki adatot is érintsen, illetve fordítva, nem csupán azon hiányos tartalmú cégjegyzéki adatok esetében indítható meg az eljárás, amely a létesítő okirattal vagy annak módosításával összefüggésben áll.

Például: a cégbíróság úgy jegyez be egy részvénytársaságot, hogy nem észleli, hogy az alapszabály nem határozza meg a szavazati jog gyakorlásának feltételeit és módját. Ilyen esetben a törvénysértés cégjegyzéki adatot nem érint, ettől függetlenül a cég létesítő okiratának tartalmát összhangba szükséges hozni a törvényes előírásokkal.

d) A törvényességi felügyeleti eljárást megalapozza, ha **a cég működése valamely szervezetére és működésére vonatkozó jogszabály vagy a létesítő okirat rendelkezéseibe ütközik**. A cég jogsértő működése megvalósulhat *tevéleges magatartással és mulasztásban* is (például a nyilvánosan működő részvénytársaságnál nem kerül sor auditbizottság felállítására).

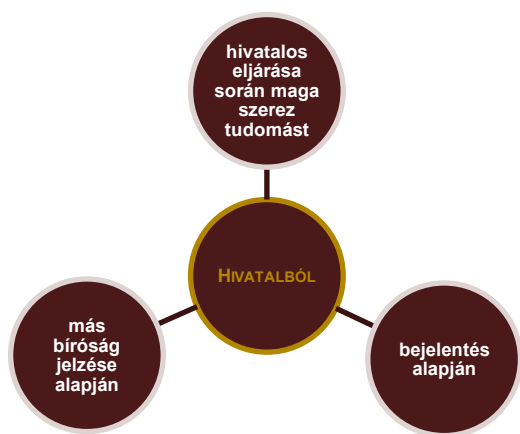
e) A **törvény kötelező rendelkezése folytán** indul a törvényességi felügyeleti eljárás – többek között – a Ctv. 65-70. §-a szerinti peres eljárás során hozott jogerős bírósági ítélet végrehajtása érdekében. A cégbíróság ennek során figyelemmel kíséri, hogy a cég az ítéletben foglaltakat megfelelően és időben végrehajtja-e. A cégbíróság törvényességi felügyeleti jogköre kiterjesz arra is, hogy – amennyiben szükséges – gondoskodjon valamely cégjegyzéki adat bejegyzéséről vagy törléséről.

A bírói gyakorlatból hozott döntések alapján nincs helye törvényességi felügyeleti eljárásnak, ha a cégjegyzék téves bejegyzést, elírást tartalmaz; ha a tag a személyes közreműködésre vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti;8 a vezető tisztségviselő munkáltatói jogkörben hozott döntésének jogszerűsége tárgyában; a cég által kötött szerződések, az üzletrész-átruházási szerződés,9 árverés, valamint taggal történő elszámolás helytállóságának vizsgálata iránt; a cégnév jogszerűsége tekintetében;10 valamint nem tartozik a cégbíróság hatáskörébe a székhelyként szolgáló ingatlan használati jogosultságára vonatkozó jogvita elbírálása.11

5. A törvényességi felügyeleti eljárás megindításának módja.

A törvényességi felügyeleti eljárás megindítására sor kerülhet hivatalból vagy a cégbíróság kérelemre is eljárhat.

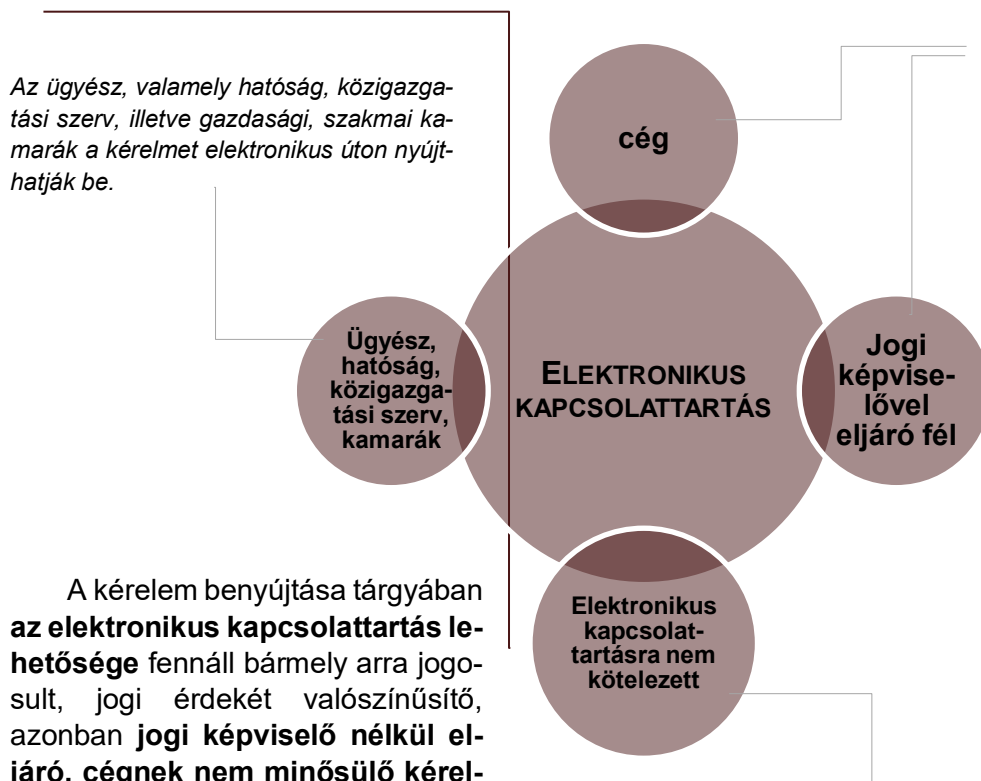

Hivatalból indul a törvényességi felügyeleti eljárás akkor, ha az eljárás lefolytatásának szükségességéről, az arra okot adó körülményről **a cégbíróság hivatalos eljárása során maga szerez tudomást** vagy ha az eljárást **más bíróság kezdeményezi**. A cégbíróság hivatalos eljárása alatt bármely cégeljárás (pl. változásbejegyzési eljárás során észleli a jogsértést) vagy olyan jogszabályban meghatározott jogkör gyakorlása (pl. kisebbségi jogok érvényesítésénél betöltött jogkör) értendő, amelynek lefolytatására a cég székhelye szerint illetékes cégbíróság rendelkezik hatáskörrel.

A törvény felhatalmazó rendelkezése alapján a cégbíróság hivatalos eljárásához tartozik az az eset is, hogy ha a cégbíróság **az informatikai rendszer jelzése alapján** szerez tudomást valamely törvénytisztító cégjegyzéki adatról. Amennyiben **nem a cég székhelye szerint illetékes cégbíróság észleli** a cégjegyzéki adat jogsértő voltát vagy tartalmát, adott esetben a cég jogsértő működését, akkor a jogsértéssel érintett cég székhelye szerint illetékes cégbíróság ezen más cégbíróság értesítése alapján jár el hivatalból.

Hivatalból indul az eljárás abban az esetben is, ha a cégbíróság **olyan személytől** szerez tudomást, aki **az eljárás megindítására nem jogosult**; vagy azért, mert nem rendelkezik jogi érdekléssel, vagy kérelme eljárásjogi feltételek hiánya okán nem bírálható el érdemben (pl. a kérelmet határidőn túl terjesztette elő). A cégbíróság a kérelmet ebben az esetben **bejelentésnek** tekinti; az abban foglalt jogsértés alapján az eljárás megindítására a cégbíróság nem kötelezett, hanem vizsgálja, hogy a törvényességi felügyeleti eljárásra okot adó körülmény fennáll-e.

JOGI ÉRDEKELT KÉRELMERE INDULÓ TÖRVÉNYESSÉGI FELÜGYELETI ELJÁRÁS

Az ügyész, valamely hatóság, közigazgatási szerv, illetve gazdasági, szakmai kamarák a kérelmet elektronikus úton nyújtják be.

A kérelem benyújtása tárgyában **az elektronikus kapcsolattartás lehetősége** fennáll bármely arra jogosult, jogi érdekét valószínűsítő, azonban **jogi képviselő nélkül eljáró, cégnek nem minősülő kérelmező** számára is, ha vállalja azt, hogy a cégbírósággal elektronikus úton tartja a kapcsolatot. A kérelem formanyomtatványa űrlap kitöltésével küldhető meg a cégbíróság részére. A jogi képviselő nélkül eljáró, cégnek nem minősülő **kérelmező választása szerint papír alapon is** benyújthatja a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelmet, illetve az eljárás további szakaszában bármikor dönthet úgy, hogy **át kíván térni** az elektronikus úton történő kapcsolattartásra.

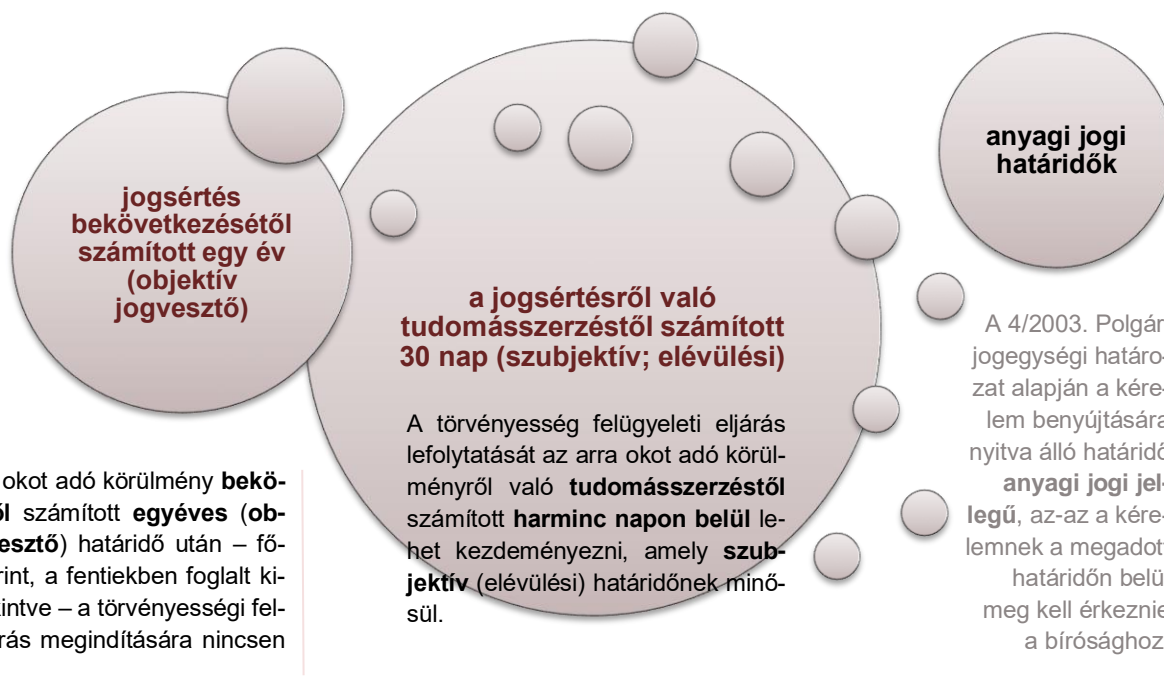
Elektronikusan kell az eljárás lefolytatására irányuló kérelmet benyújtani, ha **a kérelmező cég, vagy nem cég, de jogi képviselővel jár el**. A kérelmet, illetve a kapcsolódó mellékleteket a céginformációs szolgálat számára kell megküldeni elektronikus űrlap kitöltésével.¹ *Jogi képviselővel eljáró kérelmező* esetében a kérelem informatikai követelményeire ugyanazon szabályok alkalmazását rendeli a Ctv., amelyet a *bejegyzési eljárás során* szem előtt kell tartani.

Amennyiben a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem elektronikus úton kerül benyújtásra, figyelembe kell venni a Ctv. 72/A. § (4) és (6) bekezdésének előírásait arra vonatkozóan, hogy a kérelmet, illetve annak mellékleteit milyen elektronikus aláírással kell ellátni, illetve szükséges-e időbélyegző használata.

6. A törvényességi felügyeleti eljárás megindításának határideje.

A törvényességi felügyeleti eljárás megindítására a Ctv. szubjektív (elévülési) és objektív (jogvesztő) határidő megtartását és figyelembe vételét követeli meg, amely határidők mindazon alanyi kör tekintetében irányadóak, akiket a törvény feljogosít a törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatása iránti kérelem benyújtására vagy az eljárás hivatalból történő kezdeményezésére.

Az eljárásra okot adó körülmény **bekövetkezésétől** számított **egy éves (objektív; jogvesztő)** határidő után – főszabály szerint, a fentiekben foglalt kivételtől eltekintve – a törvényességi felügyeleti eljárás megindítására nincsen lehetőség.

Amennyiben a kérelemre induló törvényességi felügyeleti eljárásban a törvényben meghatározott **határidőn túl** kerül sor az eljárás lefolytatása iránti kérelem előterjesztésére, akkor a cégbíróság a **kérelmet visszautasítja**.¹² A kérelmező a határidőn túl történő benyújtás esetén kérheti a cégbíróságtól, hogy a benyújtott kérelmet tekintse a jogsértő állapot fennállására vonatkozó **bejelentésnek** és hivatalból indítsa meg az eljárást. *Kivételesen indokolt esetben* a törvénysértő cégjegyzéki adat kiküszöbölése érdekében az egy éves **objektív határidőt követően is megindítható** legyen a törvényességi felügyeleti eljárás.¹³

Ha a **jogsértés folyamatos** vagy valamely állapot, helyzet fenntartásában nyilvánul meg, akkor az eljárás megindítása mindaddig kérhető, amíg a jogsértő állapot vagy helyzet fennáll. Ez a rendelkezés irányadó abban az esetben is, ha a jogsértés mulasztásban nyilvánul meg.

Felhasznált irodalom és amelyet még további olvasásra ajánlunk

- Czene Klára – Papp Tekla „A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény magyarázata” (Magyar Közlönykiadó; Bp.; 2008.)
- Gál Judit – Vezekényi Ursula „Cégjogi kalauz 2009” (hvgorac; Budapest; 2009.)
- Papp Tekla (szerk.) „Társasági jog” (Lectum Kiadó; Szeged; 2011.)
- Bánki-Horváth Mária – Bodor Mária Zsuzsanna – Gál Judit – Koday Zsuzsanna – Rózsa Éva – Vezekényi Ursula „Nagykommentár a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényhez [online] – Ctv. 88. §-ához 2. cím” (Wolters Kluwer; Budapest; 2015; <http://uj.jogtar.hu/>)
- Bodnár Zsuzsanna - Fézer Tamás - Metzinger Péter - Osztovits András „A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) kommentárja” (Opten Kiadó; Budapest; 2015.)
- Auer Ádám – Bakos-Kovács Kitti – Papp Tekla „Jogtár Navigátor - Gazdasági társaságok modul” (távoli hozzáférésű elektronikus dokumentumok, online szolgáltatások és más dinamikus dokumentumok; Wolters Kluwer; Budapest; 2014.; uj.jogtar.hu)

Végjegyzetek

¹ A törvényességi felügyeleti kérelmet nem lehet keresetlevélnek tekinteni pusztán abból az okból, hogy az azt benyújtó perindításra jogosult. A keresetindításra rendelkezésre álló jogvesztő határidő elmulasztása nem alapozza meg a törvényességi felügyeleti kérelem előterjesztésére való jogosultságot (BH2004. 328.); Ezen eljárási akadály megítélésénél nem azt kell vizsgálni, hogy valamely peres vagy hatósági, közigazgatási eljárás lehetősége az adott jogsértés tekintetében általánosságban fennáll-e, hanem az érintett kérelmező tekintetében kell górcső alá venni az eljárási legitimitáció fennállását.

² Az általános törvényességi felügyeleti eljáráshoz vonatkozóan lásd: BDT2016. 3430.; A végelszámoláshoz kapcsolódóan lásd: Ctv. 100. § (2) bek.; A sajátos törvényességi felügyeleti eljárásokra vonatkozóan lásd részletesen: Papp Tekla (szerk.) i.m. 223-226. o.

³ 2011. évi CLXXV. törvény 47. §

⁴ A jogi érdekeltséggel rendelkező személyek eljárás megindítására vonatkozó jogosultságához kapcsolódóan lásd: BH2002. 367., BH2019. 207.; A törvényességi felügyeleti eljárást megindító személy vonatkozásában kell vizsgálni a per megindítására vonatkozó jogosultságot, például: a társasági határozatok bírósági felülvizsgálata iránti per megindítására a társaság tagja jogosult, így ő a társaság által meghozott jogsértő döntéssel szemben törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását nem kérheti eredménnyel. Ugyanakkor azonban az ügyésznek lehetősége van valamely jogsértő társasági döntéssel szemben törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatására, hiszen ő nem rendelkezik keresetjogi joggal társasági határozat bírósági felülvizsgálata tárgyában.

⁵ EBH2002. 665.

⁶ A cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárása a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem elbírálásával egyidejűleg: Ctv. 78. §

⁷ BDT2017. 3668.

⁸ BH2001. 35.

⁹ BH2010. 72.

¹⁰ EBH2002.656.

¹¹ BDT2016. 3533.

¹² BH2007. 132.

¹³ Lásd az objektív határidőt követően benyújtott kérelemre vonatkozóan: BH2003. 429.